

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U JAJCU
Broj: 128 0 Ip 015307 23 Ip 2
Jajce, 05.03.2024.godine**

OPĆINSKI SUD U JAJCU, sutkinja Sanela Simišić, u izvršnom postupku tražioca izvršenja JP Ceste FBiH d.o.o. Ul. Terezije br. 54, protiv izvršenika "Petrol" d.d. Ljubuški, Ul. Josipa bana Jelačića br. 23 Ljubuški, radi izvršenja, odlučujući po prigovoru Bosne i Hercegovine zastupane po Pravobraniteljstvu BiH, kao trećeg lica, van ročišta dana 05.03.2024.godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Usvaja se prigovor Bosne i Hercegovine zastupane po Pravobraniteljstvu BiH, kao trećeg lica, od dana 09.09.2022.godine, izjavljen protiv dijela rješenja ovog suda broj 128 0 Ip 015307 15 Ip od dana 30.01.2015.godine, obustavlja se izvršenje na nekretninama upisanim u zk ul. 909 k.o. ..., ukida se djelomično rješenje o izvršenju broj gornji od 30.01.2015. godine i to u dijelu kojim je određeno izvršenje na nekretninama upisanim u zk ul. 909 k.o. ..., ukidaju se provedene procesne radnje radi izvršenja na nekretninama upisanim u zk ul.909 k.o. ..., te se odbija kao neosnovan prijedlog za izvršenje na nekretninama upisanim u zk ul. 909 k.o.

U preostalom dijelu rješenje broj 128 0 Ip 015307 15 Ip od 30.01.2015. godine, ostaje na snazi.

O b r a z l o ž e n j e

Po prijedlogu tražitelja izvršenja od dana Rješenjem ovog suda, broj 128 0 Ip 015307 15 Ip od dana 30.01.2015.godine određeno je izvršenje na nekretninama i novčanim sredstvima izvršenika radi naplate novčanog potraživanja tražioca izvršenja u iznosu od 1.218,00 KM. Rješenjem o izvršenju sud je dozvolio izvršenje na nekretninama upisanim u zk ul.909 k.o. Nakon donošenja rješenja o izvršenju u ovaj izvršni postupak pristupili su i drugi tražitelji izvršenja kao i sam tražitelj izvršenja radi naplate drugih dugovanja izvršenika. Izvršenik u ovom izvršnom postupku nije uložio prigovor na rješenje o izvršenju.

Kako je uvidom u zk izvadak za zk ul. 909 k.o. ... sud utvrdio da je u B listu upisano pravo državnog vlasništva, dok je u C teretnom listu upisano trajno pravo korištenja u korist izvršenika, sud je primjerak rješenja dostavio Pravobraniteljstvu BiH kao zakonskom zastupniku Bosne i Hercegovine.

Dana 09.09.2022. godine Pravobraniteljstvo BiH kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine, sudu je dostavio prigovor u kojem ističe da predmetne nekretnine ne mogu biti predmet ovrhe jer se ne nalaze u vlasništvu ovršenika, sukladno odredbama Zakona o ovršnom postupku Federacije BiH. Dalje navodi da osporeno rješenje nakon donošenja nije dostavljeno Pravobraniteljstvu BiH, kao zakonskom zastupniku države BiH koja je upisana kao vlasnik nekretnine na kojoj je sud odredio ovrhu, odnosno prodaju. Stoga predlaže da ukoliko je rješenje o izvršenju steklo svojstvo pravomoćnosti i ovršnosti, sud ukine klauzulu pravomoćnosti i ovršnosti te usvoji prigovor sa prijedlogom, te tražitelja ovrhe obveže na isplatu troškova sastava prigovora,

U odgovoru na prigovor od dana 29.09.2022. godine tražitelj izvršenja, ističe da je rješenje o izvršenju u skladu sa članom 338. Zakona o stvarnim pravima („Službene novine F BiH" broj: 66/13 i 100/13), a u vezi sa članom 21. stav 3. Zakona o izvršnom postupku, te da je sud u obavezi na materijalno-pravne pretpostavke provođenja izvršnog postupka primijeniti odredbe Zakona o stvarnim pravima, koji u član 338. Zakona o stvarnim pravima u stavu I. Kako je izvršenik upisan kao nosilac trajnog prava korištenja, te je u skladu sa članom 338. stav 2. upis prava upravljanja ili korištenja ili raspolaganja na stvarima u društvenom odnosno državnom vlasništvu, koji su provedeni u zemljišnim knjigama do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se da su upisi prava vlasništva. Nadalje, treba uzeti u obzir mogućnost sticanja prava vlasništva dosjelošću i na nepokretnosti u državnoj svojini koja je nastupila stupanjem na snagu odredbi Zakona o osnovama vlasničkih odnosa pa se vrijeme za dosjelošt na takvoj nekretnini računa od stupanja na snagu tog zakona tj. od 10.10.1995. godine pa ubuduće, imajući u vidu da niti Zakon o osnovama vlasničkih odnosa, niti Zakon o stvarnim pravima ne sadrži

odredbu o zabrani sticanja vlasništva dosjelošću na stvari u društvenoj tj. državnoj svojini. (*Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-07-000984 od 21 10.2008. godine*). Također, i sam izvršenik nekretninu označenu kao k.č. broj 803/5 773 m² koje se vode kao zk. tijelo u A upisana u zk. ul. br.909 k.o. ... navodi kao svoje vlasništvo u zahtjevu podnjetom tražitelju izvršenja od dana 23.03.2022. godine. U skladu sa članom 343. Zakona o stvarnim pravima regulisan je upis vlasništva u koje se pretvorilo pravo korištenja. Prema odredbi stava 2. navedenog člana, zemljišnoknjižni sud će na zahtjev osobe, koja za to ima pravni interes, dopustiti brisanje društvenog, sada državnog vlasništva i prava korištenja, te će upisati pravo vlasništva u korist osobe, koja je kao nosilac prava korištenja bila upisana u zemljišnoj knjizi. Odredba stava 6. ovog člana (343. Zakona o stvarnim pravima) propisuje da osoba koja tvrdi da je pravo korištenja na neizgrađenom građevinskom zemljištu u međuvremenu izvanknjižno prestalo, treba to dokazati pred sudom da bi se na osnovu sudske odluke izbrisalo to pravo odnosno pravo vlasništva u koje se ono pretvorilo. Ukoliko treća lica-uključujući i lica koja su upisana kao posjednici predmetnog zemljišta - tvrde da je prestalo pravo nosilaca prava korištenja upisanih u zemljišne knjige-dužni su to dokazati u parničnom postupku, te na osnovu presude donesene u takvom postupku mogu ishoditi brisanje tog prava korištenja odnosno vlasništva. (*Kantonalni sud u Sarajevu 09 0 Dn 021539 14 Gž od 08.11 2017.godine*). Izvršenik smatra da Pravobraniteljstvo BiH, nije dokazalo da je prestalo pravo nosioca prava korištenja koje se pretvorilo u pravo vlasništva, tj. nije dostavilo sudsku presudu kojom je to utvrđeno. Također, u skladu sa članom 70. stav 2. Zakona o izvršnom postupku prijedlogu za izvršenje može se udovoljiti i ako je pravo vlasništva na nepokretnosti na kojoj je predloženo izvršenje upisano u zemljišnoj knjizi na drugo lice a ne na izvršenika ako su ispunjeni uslovi za promjenu zemljišnoknjižnog stanja. U konkretnom slučaju uslovi za izmjenu zemljišnoknjižnog stanja su ispunjeni, a na osnovu prednje navedenih pozitivnih propisa, te izvršenje na nekretnini određeno u ovoj izvršnoj stvari nije protivno Zakonu o izvršnom postupku. Stoga predlaže da sud prigovor trećeg lica odbije kao i zahtjev za naknadu troškova za sastav prigovora.

Podneskom od dana 20.11.2022. godine Pravobraniteljstvo BiH, kao z.z Bosne i Hercegovine, osporava navode tražitelja ovrhe, te navodi da sud u ovršnom postupku nije mjerodavan da vrši pretvorbu prava korištenja u pravo vlasništva, kao ni utvrđivanje prava vlasništva po osnovu dosjelošti jer je to predmet drugog postupka. Kako je ovrha predložena na nekretninama koje nisu vlasništvo dužnika nego države Bosne i Hercegovine a iz dostavljenih dokaza jasno je da se nisu ispunili uvjeti za izmjenu zemljišno knjižnog stanja u pogledu vlasništva, što ovrhu na predloženi nekretninama čini suprotnu Zakonu o ovršnom postupku.

Podneskom od dana 09.11.2022. godine tražitelj izvršenja navodi da nije niti predloženo da sud u izvršnom postupku vrši pretvorbu prava korištenja u pravo vlasništva, kao što niti zahtjeva utvrđivanje prava vlasništva dosjelošću, već se obzirom da je izvršenik upisan kao nosioc trajnog prava korištenja, u skladu sa članom 338. stav 2. upis prava upravljanja ili korištenja ili raspolaganja na stvarima u društvenom odnosno državnom vlasništvu koji su provedeni u zemljišnim knjigama do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se da su upisi prava vlasništva.

Sud je rješenjem od dana 06.12.2022. godine, odbio kao neosnovan prigovor trećeg lica, te je rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 128 0 P 015307 23 PŽ, ukinuto rješenje ovog suda od 06.12.2022. godine i predmet vraćen ovom sudu na ponovno odlučivanje.

U daljem toku postupka sud je zaključkom od dana 05.10.2023. godine, pozvao tražitelja izvršenja da u roku od 30 dana uredi prijedlog za izvršenje na način da način da izvršnom sudu dostavi dokaz da su nekretnine koje su predmet izvršenja upisane kao vlasništvo izvršenika.

Tražitelj izvršenja je podneskom od dana 13.11.2023. godine, dostavio prijedlog u kojem obrazlaže iz kojih razloga smatra da su ispunjeni uvjeti za provođenje izvršnog postupka na predmetnim nekretninama, pozivajući se na aktuelnu sudsku praksu.

Cijeneći navode u prigovoru trećeg lica, sud je cijenio da u konkretnom slučaju može odlučivati o prigovoru trećeg lica u izvršnom postupku, bez upućivanja na parnični postupak, obzirom da se radi o rješavanju pravnog pitanja.

Naime, uvidom u zk.ul. br. 909 k.o. ... u kojem je izvršenik upisan kako nosilac trajnog prava korištenja u C teretnom listu, dok je u vlasničkom listu upisano državno vlasništvo.

Članom 5. Zakona o zemljišnim knjigama FBiH, ("Službene novine Federacije BiH", br. 58/02, 19/03, 54/04 i 32/19 - Presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj U-22/16 i 61/22) propisano je da vlasništvo i druga prava na nekretninama nastaju tek sa upisom u zemljišnu knjigu, uključujući i ona koja su predviđena u članu 87. ovoga Zakona.

Zakonom o stvarnim pravima FBiH («Službene novine Federacije BiH», broj 66/13), u čl. 343. stav 2. propisano je da će zemljišnoknjižni sud na zahtjev osobe koja za to ima pravni interes dopustiti brisanje društvenog, sada državnog vlasništva i prava korištenja, te će upisati pravo vlasništva u korist osobe, koja je kao nosilac prava korištenja bila upisana u zemljišnoj knjizi.

Dakle, sukladno citiranoj zakonskoj odredbi, sud u izvršnom postupku nema ovlaštenje da preispituje osnovanost za brisanje društvenog, sada državnog vlasništva i prava korištenja, i upis prava vlasništva u korist osobe, koja je kao nosilac prava korištenja bila upisana u zemljišnoj knjizi, obzirom da je citiranom zakonskom odredbom isključivo propisana nadležnost zemljišno knjižnog suda za odlučivanje o navedenom. Stoga se svi navodi tražitelja izvršenja oko pitanja vlasništva mogu cijeliti u postupku pretvorbe u zemljišnim knjigama ili u parničnom postupku, ali ne u izvršnom postupku u kojem sud može dozvoliti izvršenje samo ukoliko je izvršenik upisan kao vlasnik nekretnina.

Obzirom da pravo vlasništva na nekretninama nestaje tek upisom u zemljišnu knjigu, te da je zakonom izričito propisano da je za pretvorbu prava korištenja nadležan zemljišno knjižni sud, tražitelj izvršenja je u ovom postupku bio dužan sudu dostaviti zemljišno knjižni izvadak, kao dokaz da je izvršenik vlasnik nekretnina na kojima se traži izvršenje, odnosno da je u skladu sa citiranim zakonskim odredbama u zemljišnjim knjigama, izvršen upis prava vlasništva u korist izvršenika.

Obzirom da u toku ovog postupka tražitelj izvršenja nije sudu dostavio dokaz da je izvršenik upisan kao vlasnik nekretnina, a imajući u vidu da je u B listu evidentirana i zabilježba odbijanja zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva, po drugom osnovu, sud je cijenio osnovanim prigovorom BiH kao trećeg lica, koji je upisan kao vlasnik nekretnina, da izvršenik nije upisan kao vlasnik nekretnina, te da se stoga ne može provesti izvršenje na istima. Tražitelj izvršenja može predložiti drugi predmet i sredstvo izvršenja radi namirenja potraživanja.

Članom 52. stav 1. Zakona o izvršnom postupku FBiH, propisano je da će sud o prigovoru trećeg lica odlučiti u izvršnom postupku ili će podnosioca prigovora zaključkom uputiti da svoja prava ostvaruje u parnici.

Stav 2. istoga člana propisuje da će sud o prigovoru odlučiti u izvršnom postupku kada to okolnosti slučaja dopuštaju, a naročito ako podnosilac prigovora dokazuje opravdanost svog prigovora pravosnažnom presudom, javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom privatnom ispravom.

Kako je BiH kao podnositelj prigovora u svojstvu trećeg lica, javnom ispravom odnosno izvanredno dokazao da je upisan kao vlasnik nekretnina na kojima je određeno izvršenje, neosnovan je zahtjev tražitelja izvršenja da se na istima provede izvršenje, jer na strani izvršenika, nema legitimacije za provođenje izvršenja na nekretninama na kojima izvršenik nije upisan kao vlasnik.

Sud nije odlučivao o zahtjevu za ukidanje klauzule pravomoćnosti izvršnosti obzirom da ista ranije nije utvrđena u toku izvršnog postupka.

Ostale navode sud je cijenio ali nije posebno obrazlagao obzirom da isti nisu bili od značaja za drugačiju odluku suda.

Obzirom na navedeno sud je donio odluku kao u izreci.

**Sutkinja
Sanela Simišić**

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba KANTONALNOM SUDU U NOVOM TRAVNIKU, u roku od osam dana od dana prijema ovog rješenja. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i stranke.